

Avar és kerti hulladék égetésének tűzvédelmi szabályai

MINDEN NAGY TŰZ KIS TŰZZEL KEZDŐDIK!

A ház körüli munkák során felhalmozott éghető anyagokat általában égetéssel szoktuk megsemmisíteni, illetve hasonló veszélyt jelent még az egyéb szabadtéri főzés, sütés, grillezés.

A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet 27. § (2) bekezdése értelmében hulladék nyílt téri, vagy a hulladékok égetésének feltételeit rögzítő jogszabályban foglaltaknak nem megfelelő berendezésben történő égetése, a háztartásban keletkező papírhulladék és veszélyesnek nem minősülő, kezeletlen fahulladék háztartási berendezésben történő égetése kivételével tilos. Nyílt téri hulladékégetésnek minősül, ha a hulladék - az elemi kár kivételével - bármilyen okból kigyullad.

- Minden településen a helyi önkormányzat rendeletben szabályozza az avar és kerti hulladék égetésének követelményeit, szabályait. A helyi önkormányzati rendeletben foglaltakat az égetés során maradéktalanul be kell tartani.
- Az összegyűjtött égetnivalót lehetőleg egy gödörben helyezzük el, vagy árkoljuk körül tűzgyújtás előtt.
- A sütőhelyet hasonló kialakítással kell kialakítani (környezetében ne legyen éghető anyag; legyen a tűz oltására alkalmas eszköz, anyag; stb.).
- Szélcsendes időben gyújtsuk meg a tüzet, ha feltámad a szél, annak erősségét figyelembe véve oltjuk el a tüzet.
- Ne hagyjuk őrizetlenül a tüzet.
- A tevékenység befejeztével győződjünk meg arról, hogy teljesen eloltottuk-e a tüzet és ne maradjon még izzó, parázsló anyag, mert ez további tűzveszélyt jelent (locsoljuk le a parázsló részeket és várjuk meg, amíg a teljes füstölgés, gőzölgés megszűnik).
- Az égetés során akkora tüzet szabad csak rakni, amit a rendelkezésre álló eszközökkel, erővel el tudunk oltani (tartsunk készenlétben vizet, homokot, lapátot).
- A sütőhelyek megválasztása az uralkodó széliránynak megfelelően történjék, számítani kell arra, hogy a szél erősségének változása a láng nagyságát, irányát jelentősen befolyásolja.
- A ruházat megválasztása a szabadtéri tűz tulajdonságaihoz igazodjék (lehetőleg ne bő, lebegő ruházatban menjünk a tűz közelébe; ne engedjük a gyerekeket a tűz fölé átvágni).

- A főzéshez, sütéshez használt eszközöket stabilan rögzítsük, megfelelően telepítsük (a felboruló edényzet égési sérülést okozhat, illetve a felboruló grillből a kiszóródó izzó faszén gyújtási veszélyt jelenthet).
- A tűzvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezetekről, a tűzvédelmi bírságról szóló 259/2011. (XII. 7.) Kormányrendelet 7. §-a alapján kötelező a tűzvédelmi bírság kiszabása tűzvédelmi előírás megszegése esetén, ha azzal tüzet idéznek elő.
A tűzvédelmi bírság összege 100.000Ft, illetve tűzoltói beavatkozás esetén 200.000Ft.

A nyár az erdőtüzek szempontjából a második legveszélyeztetettebb évszakunk, mivel az aszályos, forró napokon a csapadékmentes időjárás különösen kedvez a tüzek kialakulásának.

A rendkívüli időjárás következtében a tavalyi évhez viszonyítva jelentősen megnövekedett a tüzesetek száma. Tavaly a szabad területeken keletkezett tüzek száma meghaladta a 8.600-at, ezek közül 2.200 erdőt is érintett. Tavaly az első félévben nem egészen öt és félszer szabadtéri tűz keletkezett, ehhez képest 2012 első hat hónapjában majdnem két és félszer ennyi. Tavaly az év azonos időszakában közel 16 ezer hektárnyi terület égett le, míg ez a szám az idén eléri az 54 ezret, ami három és félszeres növekedést jelent.

2012. első félévében tehát összesen 12.450 erdő- és vegetációtűz keletkezett, ezek 69 százaléka márciusban (8.588). A tavaszi erdőtüzes időszakban volt az idei év szabadtéri tüzeinek 79 százaléka (9.784). Egy-egy tűz átlagosan 4,3 hektárnyi területet érintett, az említett időszakban összesen 54.342 hektár égett le.

Nyáron a tartósan csapadékmentes, száraz, meleg időjárási viszonyok következtében az erdei avar- és tülevélréteg, illetve a felhalmozódott száraz gallyak és ágak könnyen lángra kapnak, többnyire a felelőtlenül meggyújtott tüzek miatt. Ezek a káresemények júniustól augusztusig mondhatók jellemzőnek. Ebben az időszakban főként a fenyőerdők vannak veszélynek kitéve, mert az aszályos időben egy kisebb avartűz is könnyen koronátűzzé fejlődik bennük.

A tüzek 99 százaléka emberi tevékenységre vezethető vissza. Többnyire a gondatlanság áll a háttérben, de igen nagy számban vezethetőek vissza szándékosságra, ilyen például a tarló és a nád égetése. Sok esetben a felügyelet nélkül hagyott kerti hulladék égetéséből keletkezik nagy kiterjedésű tűz.

Az utóbbi idők legnagyobb tüzéiben, amely Bugacon keletkezett májusban, több mint 1.100 hektárnyi erdő égett le és a tűz oltása hat napig tartott. A lángok megfékezésén a legmagasabb riasztási fokozatban, törzskari irányítás mellett naponta körülbelül száz hivatásos tűzoltó, valamint a környékről érkezett önkéntesek és civilek dolgoztak. A helyenként gyalogosan megközelíthetetlen ősborókást és erdőt helikopterről is oltották. Egy ekkora kiterjedésű tűz eloltása rendkívül költséges, akár több tízmillió forintba is kerülhet, de a legkisebb beavatkozás is 50-100 ezer forintos kiadást jelent. A bugaci erdőtűz oltása kiemelkedően magas költségekkel járt, az eddig elvégzett számítások szerint közel 70 millió forintba került, de a végleges összeg ennél magasabb is lehet. Az elmúlt évek legjelentősebb erdőtüzénél példa értékű összefogással álltak helyt hivatásos és önkéntes tűzoltók, a környék erdeit kezelő erdőgazdaság és a nemzeti park munkatársai, a Magyar Honvédség és civilek egyaránt.

Tarlóégetést és egyéb növényi hulladék égetését tűzgyújtási tilalom idején az erdő 200 méteres környezetében tilos végezni. A település belterületén, a kertjében mindenki

használhatja a grillsütőjét, de a kerti szalonnasütés sem jelenti a tűzvédelmi szabályok megsértését, amennyiben ez az erdőtől legalább 200 méterre történik.

A főváros környéki parkerdők a nagy látogatottság és a lakott területek közelsége miatt egész évben fokozottan tűveszélyes területek. Ezért tüzet erdőterületen a tűzgyújtási tilalom időszakának feloldása után is kizárólag a kijelölt és kiépített tűzrakó helyen szabad gyújtani. A mások által korábban illegálisan rakott tábortűz nyoma nem kijelölt tűzrakó hely. A hivatalosan és biztonságosan használható tűzrakó helyek mindig betonozott, állandó szegéllyel rendelkeznek, környékükön általában egyéb berendezések, padok, asztalok is találhatóak. Tűzgyújtáskor mindig legyen nálunk két-három liter víz, amivel távozáskor az izzó parazsat eloltjuk. Víz hiányában a tűzrakás helyét fedjük be földdel. . Esős, nedves időben se bízzuk a véletlenre a tűz eloltását!

A nyári tüzek nagy része – a tavaszi idősakkal ellentétben – főként az Alföldön pusztít. Bács-Kiskun és Csongrád megye száraz termőhelyű fenyveseiben szinte minden évben keletkezik erdőtűz, ha nem is olyan drámai méretű, mint 2007 nyarán vagy 2012 májusában. A nyári időszakban veszélyeztetett fenyőállományok találhatóak még a Bakonyban és a Keszthelyi-hegységben is.

A hazai erdőkben az úgynevezett **felszíni tüzek** a jellemzőek, amelyek az erdő talajszintjén, illetve az annak közelében levő szerves anyagot érintik. Ezek nagy intenzitású égés esetén – különösen az alföldi fenyőerdőkben – **koronatűzzé** is fejlődhetnek.

Az erdő- és vegetációtűz elleni legjobb védekezés az odafigyelés, hiszen amíg egy cigarettacsikk eldobása kevesebb, mint egy másodpercet vesz igénybe, a keletkező tűz eloltása akár több napig is eltarthat, az oltás költségei pedig több millió forintra rúghatnak. Ha tüzet látunk, haladéktalanul értesítsük a tűzoltókat és a helyi erdőgazdálkodót.

Egy hektár erdőterület pusztulásával összességében akár tízmillió forintos kár is keletkezhet. Az idős fák sem csak a koronatűzben pusztulnak el, a vékonyabb kérgű fajok töve olyan mértékben sérülhet kisebb avartűzben is, ami néhány hónapon belül a fa halálához vezet. Jelentős az erdészetek tűzoltási költsége is, hiszen a közvetlen tűzoltói munka után az erdőgazdálkodó adja a területen akár egy hétig is működő tűzorséget. Az új erdő létesítése, erdőterület műszaki helyreállítása 6-12 évet is igénybe vehet, és hektáronként több millió forintos költséget jelent. Egy idős erdő ökológiai szempontból történő regenerálódása akár 50-100 évig is eltart. Összességében az erdőgazdálkodók idén már több milliárdos kárt szenvedtek. Védett területeken a természeti kár eszmei értéke mindezen tételeknél nagyságrendileg nagyobb is lehet.

Az erdőtűz kockázata jelentősen függ az időjárási viszonyoktól is. Erdőtűzveszélyes időszakban a vidékfejlesztési miniszter, vagy az erdészeti hatóság tűzgyújtási, illetve látogatási tilalmat rendelhet el egyes erdőkben vagy akár az ország összes erdejében. Tűzgyújtási tilalom esetén az erdőkben – beleértve a kijelölt tűzrakó helyeket is –, valamint az erdőterületek határától számított kétszáz méteren belül sem szabad tüzet rakni!

Somogy Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság